SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/9367
Dok.nr:	26/2813
Arkiv:	FA-L13
	Historisk-22/2344
Saksbehandler:	Oda Lie Engesæth
Dato:	09.02.2026

Orienteringssak - statlig sikret friluftsareal

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O - 004/26	Formannskapet	19.02.2026

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Kommunedirektøren orienterer formannskapet

Formannskapet behandling - 19.02.2026 - O-004/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Endringsforslag fra ordfører, foreslått av Grete Ellingsen, Høyre

Saken omgjøres til drøftingssak.

Kommunalsjef Samfunn, Roger Martinussen orienterte i saken.

Votering:
Saken enstemmig omgjort til drøftingssak D-005/26

Formannskapet O - 004/26 VEDTAK:
Saken omgjøres til drøftingssak.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken orienterer om hva et statlig sikret friluftsareal er, samt prosessen og kravet om å omdisponere (flytte) det statlig sikrede friluftsarealet til idrettsparken i Sortland.

FAKTA I SAKEN
Sortland kommune har et statlig sikret friluftsområde i området ved Blåbyhallen/Sortland idrettspark. Statlig sikring innebærer at området er sikret for allmennhetens friluftsliv, og at arealbruken skal være i tråd med friluftslivsformål. Ordningen skal bidra til å sikre tilgjengelige, attraktive og langsiktige friluftsområder for befolkningen.

Gjennom flere år har arealbruken i Sortland idrettspark i praksis utviklet seg til å være dominert av idrettsanlegg og idrettsrelaterte aktiviteter. Området inneholder blant annet Blåbyhallen, friidrettsanlegg, parkeringsarealer og andre faste installasjoner knyttet til organisert idrett. Nordland fylkeskommune har i dialog med kommunen påpekt at denne bruken ikke er i samsvar med intensjonen bak statlig sikring av friluftsområder.

Dette er ikke en ny problemstilling, men en feil bruk og klassifisering som har oppstått og blitt videreført over lang tid. Kommunen har derfor et ansvar for å rydde opp i dette og sørge for at statlig sikring benyttes der den faktisk gir best effekt for friluftslivet.

VURDERING
Som følge av fylkeskommunens vurderinger er Sortland kommune nå pålagt å søke om varig omdisponering av hele det statlig sikrede friluftsområdet Sortland idrettspark. Dette innebærer at området tas ut av ordningen med statlig sikring, og at det omdisponeres (flyttes) til et nytt og mer egnet område som kan statlig sikres til friluftslivsformål.

Kommunen har sendt søknad om varig omdisponering, der Sortland idrettspark foreslås erstattet med et nytt statlig sikret friluftsområde ved Osvollvatnet. Det har i forkant vært dialog med Nordland fylkeskommune om valg av erstatningsområde, og fylkeskommunen har gitt uttrykk for at det foreslåtte området vurderes som godt egnet for statlig sikring. Osvollvatnet er et etablert og mye brukt natur- og friluftsområde, med høy verdi for allmenn ferdsel, bading, fiske og rekreasjon. Området vurderes å være langt bedre egnet til å ivareta formålet med statlig sikring av friluftsliv.

Kommunen har hatt god og konstruktiv dialog med Nordland fylkeskommune på nyåret for å avklare forholdene rundt den statlige sikringen og behovet for omdisponering, inkludert dialog om hvilket område som best kan erstatte Sortland idrettspark som statlig sikret friluftsområde. Arbeidet med søknaden er gjennomført raskt og effektivt etter at kravene ble tydeliggjort gjennom denne dialogen. Kommunen har prioritert å få oppryddingen på plass så tidlig som mulig for å sikre ryddige og forutsigbare prosesser videre. Det forventes at Miljødirektoratet kan behandle søknaden i løpet av februar.

Forholdet til regulering av Sortland flerbrukshall
Kravet om varig omdisponering av det statlig sikrede friluftsområdet er reist i forbindelse med reguleringsprosessen for Sortland flerbrukshall. Nordland fylkeskommune har gjort det klart at avklaring av omdisponeringen må foreligge før reguleringsplanen kan sendes på høring uten risiko for innsigelse.

Det er viktig å understreke at behovet for omdisponering i seg selv er uavhengig av flerbrukshallen. Problemstillingen har vært kjent gjennom dialog i tidligere plansaker. I forbindelse med regulering av Frydenlund omsorgsboliger fikk kommunen godkjent å omdisponere det mindre arealet som berørte idrettsparken sitt statlige sikret friluftsområde. Når Flerbrukshallen også kom ut ble det klart fra Fylkeskommunen at det var behov for å varig omdisponere hele det statlig sikrede friluftsområdet. Det ble ikke godtatt å omdisponere deler av området som ble berørt av flerbrukshallen (slik som i reguleringssaken for Frydenlund omsorgsboliger). Oppryddingen knytter seg til feil bruk av statlig sikret friluftsområde over tid.

Som følge av dette ble høringen for detaljregulering av Sortland flerbrukshall midlertidig trukket. Dette er gjort i samarbeid med Nordland fylkeskommune for å unngå en formell innsigelse, og sikre en mer effektiv og forutsigbar planprosess. *Konsekvensen av en innsigelse ville vært en ytterligere forsinkelse enn å trekke høringen og vente på bekreftelse på omdisponering.*

Selv om fremdriften i reguleringsprosessen blir påvirket, vurderes den samlede fremdriften som god. Kommunen er ikke bekymret for målsettingen om vedtak av reguleringsplanen i løpet av 2026, og høringen vil bli sendt ut på nytt så snart omdisponeringen er avklart.

Personalmessige forhold
Planavdelingen har et svært høyt saksbehandlingstrykk, med mange pågående og aktive plansaker. Arbeidet med omdisponering av statlig sikret friluftsområde har kommet i tillegg til ordinær planportefølje, men har vært prioritert for å sikre ryddige prosesser og unngå forsinkelser i pågående planarbeid.

Flytting av det statlig sikrede friluftsområdet til Osvollvatnet vurderes samtidig som hensiktsmessig fra et forvaltningsperspektiv, ettersom området er kommunalt eid og allerede ligger til Parkavdelingens ansvarsområde. Dette gir bedre samsvar mellom eierskap, drift og formål, tilsvarende organiseringen av øvrige statlig sikrede friluftsområder i kommunen.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Ikke relevant i forbindelse med denne orienteringssaken.

Økonomiske forhold
Flytting av det statlig sikrede friluftsområdet til Osvollvatnet kan bidra svært positivt økonomisk. Som statlig sikret friluftsområde vil Parkavdelingen, i samarbeid med Friluftsrådet, kunne søke om statlige tilskudd til tilrettelegging, vedlikehold og opparbeidelse av området. Dette gir kommunen økte muligheter til å utvikle området uten at det nødvendigvis medfører økte kommunale driftskostnader. Mulige tiltak og økonomiske rammer er nærmere beskrevet i vedlagt søknad og forvaltningsplan (sak 26/396).

Folkehelse
Flytting av det statlig sikrede friluftsområdet til Osvollvatnet vurderes å ha en tydelig positiv effekt for folkehelsen. Osvollvatnet er et lett tilgjengelig og mye brukt område for ulike aldersgrupper, men har i dag behov for vedlikehold og videre tilrettelegging. Statlig sikring vil kunne bidra til økt bruk, bedre tilgjengelighet og et mer attraktivt tilbud for lavterskel friluftslivsaktiviteter, i tråd med kommunens mål innen folkehelse og forebyggende arbeid.

Klima-, miljø- og naturforhold
Tilgjengeliggjøring og opparbeiding av eksisterende friluftsareal ved Osvollvatnet vurderes som positivt i et klima-, miljø- og naturperspektiv. Tiltakene vil i hovedsak rette seg mot forbedring av eksisterende stier, adkomst, oppholdssoner og enkel tilrettelegging, fremfor nye arealinngrep. Dette bidrar til å styrke bruken av allerede etablerte naturområder og redusere behovet for nedbygging av nye arealer.

Statlig sikring gir også et bedre rammeverk for langsiktig forvaltning av naturverdier, herunder hensyn til naturmangfold, landskap og vannmiljø. Økt tilrettelegging for friluftsliv i nærområder kan også bidra til reduserte transportbehov og dermed indirekte positive klimaeffekter.

KONKLUSJON
Sortland kommune har over tid hatt et statlig sikret friluftsområde som i praksis har vært benyttet til idrettsformål, og som dermed ikke lenger er i tråd med intensjonen bak ordningen. Søknad om varig omdisponering og erstatning med et nytt, mer egnet friluftsområde ved Osvollvatnet er et nødvendig og riktig grep for å rydde opp i denne situasjonen.

Kommunen har hatt god dialog med Nordland fylkeskommune om både behovet for omdisponering og valg av erstatningsområde, og har arbeidet raskt og målrettet for å få søknaden på plass. Selv om kravet er reist i forbindelse med reguleringsprosessen for Sortland flerbrukshall, er omdisponeringen i seg selv uavhengig av denne, og vurderes å gi positive effekter for friluftsliv, folkehelse og langsiktig arealforvaltning i kommunen. Fremdriften i reguleringsarbeidet vurderes samlet sett som god, med mål om vedtak i løpet av 2026.

Vedlegg:
Forvaltningsplan Osvollvatnet 2026
Søknad om varig omdisponering av statlig sikra friluftslivsområde